

**LICEUL TEORETIC "Lucian Blaga"
ORADEA**

MICII ECOLOGIȘTI

Nr. 5 / 2011

**Revistă realizată de cadrele didactice și elevii școlii,
în cadrul Proiectului Eco - Școală**

**Coordonator proiect: prof. Felicia Șchiop
Coordonator revistă: prof. Sandor Traier**

**ISSN 2247 - 1332
ISSN-L 2247 - 1332**

Seminarul Național „Parteneriat în educație pentru mediul înconjurător”

La data de 9 octombrie 2010, CCDG a organizat la București cea de a XII-a ediție a Seminarului Național „Parteneriat în educație pentru mediul înconjurător”. Liceul nostru a fost reprezentat în acest an de prof. Șchiop Felicia.

CCDG a realizat, în parteneriat cu Editura DECESFERA MEDIA, un nou volum special cu articole privind educația pentru mediu, volumul VII “Parteneriat în Educația pentru Mediul Înconjurător”, cu titlul **2010 - ANUL BIODIVERSITĂȚII**.

Cu această ocazie au fost înmânate diplome participanților la programul Eco, s-a înmănat **Steagul Verde** pentru 208 școli din țară și diplomele de participare în cadrul Programului Internațional „Să învățăm despre pădure” (LeAF – Learning About Forest).

Din școală noastră au participat la LeAF: d-na înv. Hora Florica, d-na înv. Chereși Daniela și d-na prof. Șchiop Felicia.

prof. Felicia Șchiop

Suntem o ECO-ȘCOALĂ!

"Trebuie, vrem, putem să salvăm natura!"

Simbol al dezvoltării durabile și al școlilor intrate în elita mondială a educației pentru mediu, Steagul Verde flutură în 208 școli din România.

Școala noastră activează în Programul Eco-Școala din 2007 și este deținătoarea Steagului Verde și a statutului de Eco - Școală de la 1 septembrie 2010. Aceste două simboluri încununează eforturile elevilor și cadrelor didactice din școala noastră de a deveni „mari prieteni ai naturii”.

Utilitatea programului se concretizează în reciclarea hârtiei, reducerea deșeurilor din incinta spațiului școlar, plantare de puieți, economisirea apei și energiei, amenajarea spațiului verde din jurul școlii, pavoazarea claselor și holurilor din școală.

Beneficiile programului Eco - Școala vizează creșterea gradului de conștientizare a copiilor privind problemele de mediu, dezvoltarea spiritului civic și capacității elevilor de a lua decizii.

Pe parcursul acestor ani elevii au participat la o serie de activități, unele dintre ele fiind în colaborare cu Agenția de Protecție a Mediului, Direcția Silvică Bihor, cu prilejul sărbătoririi anumitor evenimente din calendarul ecologic. Prin aceste acțiuni am demonstrat că iubind natura înseamnă să te iubești pe tine ca om.

Am observat de-a lungul celor patru ani de participare la acest proiect că membrii departamentului ecologic ai liceului nostru sunt dotați cu forță interioară, cu dorință de lucru și cu spirit de lucru în echipă.

Doresc să le mulțumesc tuturor cadrelor didactice și elevilor care s-au implicat în desfășurarea activităților cuprinse în proiect.

Coordonator, prof. Șchiop Felicia

"Trebuie, vrem, putem să salvăm natura!"

Comitetul Eco-Școală 2010 - 2011

Director: HORA IOAN (reprezentant al conducerii școlii);

Coordonator: ȘCHIOB FELICIA-profesor de biologie

Cadre didactice:

MIRODOT DORINA-coordonator educativ al școlii, profesor de limba engleză

ARDELEAN ANDA-profesor de limba română

AVRAM CAYETANA-profesor de chimie

POPOVITS LIANA-profesor de sport

MAGHIAR NICOLETA-profesor de biologie

CIOARĂ ANCUȚA-profesor de geografie

POP FLORIAN-profesor de informatică

FILIP OTILIA-profesor de geografie

BOCȘE ALINA-învățătoare

TRAIER ȘANDOR-învățător

HORA FLORICA-învățătoare

HADADE SILVIA-învățătoare

FEKETE EVA-învățătoare

CARTIȘ ANCA-învățătoare

PĂDURARU FLORICA-învățătoare

MERCE ADINA-învățătoare

AMBRUȘ ROZALIA-învățătoare

Elevi:

Președinte al Consiliului Elevilor: NOVAC ANDREI X C

Departamentul ecologic: MARTINAȘ FRANCISCA IX C - responsabil;

PĂDUREAN ȘTEFANIA I A, ȘCHIOB ADRIAN II A, GHEMIȘ ILINCA II B, KAVASDAN PATRICIA III A, RĂDOI ȘTEFANIA III B, PAUL ARICESCU NICOLAS III C, BELENYESI ANDREEA III D, MOȘ RAREȘ IV A, IRIMUȘ ANTONIU IV B, FENDLER ANITA DEBELKA IV C

CIPCIRI CĂTĂLIN V A, TOMA RENATA V B, SUCIU ANDREEA VI A, POPA DIANA VI B, GHERDAN AMELIA VII A, COZMAN BENIAMIN VII B, ROȘU RALUCA VIII A, TURCAȘ BOGDAN VIII B, BOTCĂU GEORGE IX A, LĂZĂU LOREDANA IX B, MARTINAȘ FRANCISCA IX C, GALEȘ CAMELIA IX D, ȚINȚAȘ ALINA X A, BOTA ANDRADA X B, GROZA PATRICIA X C, VARADI ȘTEFANIA XI A, GABOR ANDRADA XI B, COMAN GEORGIANA XI C, ROȘU ROXANDRA XII A, LOBONȚ FLORINA XII B, BABAȘA LOREDANA XII C, VESE IZABELA XII D.

Reprezentanți ai administrației școlii:

PAȘCA ZORICA – administrator

SALLA ANTON - contabil

MANEA CODRUȚA- bibliotecar

GHERDAN LILIANA - reprezentant al părinților

TEMIAN RODICA - reprezentant al părinților

Reprezentanți ai autorităților locale:

ȚÎRȚ LOREDANA - reprezentant al Agenției de Mediu;

TOGOR GEORGE - reprezentant Ecotop

DANIELA DEMETER - reprezentant al Primăriei

Parteneri - Liceul Teoretic "Louis Calderon" Timișoara
- Grădinița nr. 20 , 35 Oradea

Școli pentru un viitor verde

Este numele sub care am desfășurat în cadrul liceului nostru diverse activități cu caracter ecologic, activități care fac parte din concursul național „Școli pentru un viitor verde”.

La aceste activități au participat elevii din clasele a V-a A, a VIII-a B, a X-a C și a XII-a D, sub îndrumarea profesoarelor Otilia Filip, Felicia Șchiop și Ancuța Cioară.

Temele propuse în cadrul acestui proiect au fost variate, ele având ca scop conștientizarea efectelor nocive ale poluării mediului, și faptul că elevii sunt gestionarii și consumatorii de mâine ai resurselor, că ei de cele mai multe ori își pot influența părinții, vecinii și alți membrii ai comunității, că pot avea un impact deosebit la creșterea informării, sensibilizării și cunoașterii până la formarea de atitudini în numele protecției mediului.

Astfel acțiunea „**Mediu sănătos, viață sănătoasă**” a avut ca scop amenajarea unui spațiu dedicat protejării mediului (coridorul din fața cabinetului Eco).

„**Să ne îngrijim școala**” a fost o activitate de ecologizare și înfrumusețare a spațiului verde din fața școlii, iar prin acțiunea de colectare selectivă a hârtiei am dorit să evidențiem importanța protejării pădurii, și faptul că fiecare tonă de hârtie reciclată salvează 17 copaci de la tăiere sau duce la plantarea a 12 pomi.

prof. Otilia Filip

Educația relativă la mediu, parte a "Noilor Educații"

În educație, schimbările politice din ultimele decenii au generat o problemă nouă, axată pe valorile democrației și drepturile fundamentale ale omului.

Conținuturile specifice, propuse din această perspectivă, sunt integrabile la toate nivelurile, dimensiunile și formele educației. Ele sunt prezentate în termenii unor obiective pedagogice prioritare care vizează: educația relativă la mediu, educația pentru bună înțelegere și pace, educația pentru participare și democrație, educația în materie de populație, educația pentru o nouă ordine internațională, educația pentru comunicare și pentru mass-media, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația nutrițională, educația casnică modernă.

"Noile Educații" sunt răspunsuri ale educației la cerințele dezvoltării lumii contemporane:

Educația relativă la mediu consideră că existența oricărui om este concepută ca desfășurându-se într-un spațiu determinat (aria geografică), într-un timp dat (epoca istorică) și în cadrul colectivității umane specifice (mediu social). Acești factori exercită o anumită influență asupra înțelegerii la vreme a realității lumii.

Conferința Națiunilor Unite asupra mediului înconjurător lansa o importantă chemare în acest sens: **"Apărarea și ameliorarea mediului înconjurător pentru generațiile prezente și viitoare a devenit pentru umanitate un obiectiv primordial."** Chemarea reprezintă un semnal de alarmă în legătură cu deteriorarea echilibrului natural provocat de om prin intervențiile sale.

Educația relativă la mediu își propune să-l conducă pe elev, spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității (al cărei fundament e relația om-oameni-mediu), să-l incite la participare, devenind conștient de viitor.

Scopurile generale ale educației relative la mediu au fost precizate la conferința interguvernamentală de la Tbilisi, 1977, sub egida UNESCO: "educația relativă la mediu trebuie, înainte de toate, să urmărească dezvoltarea gradului de conștiință și a responsabilității tuturor oamenilor față de mediu și problemele sale. Oamenii trebuie să dobândească cunoștințele, atitudinile, motivația, angajarea și instrumentele necesare pentru a acționa, individual și în colectiv, în vederea soluționării problemelor actuale și prevenirii apariției unor noi probleme"

Obiectivele vizează în egală măsură cunoștințele, achiziția de atitudini, clarificarea valorilor și demersul practic. În perspectiva școlară, elevul trebuie ajutat să:

- înțeleagă că omul este inseparabil de mediul său și că efectele negative ale acțiunilor sale se repercutează asupra lui însuși;
- obțină cunoștințe de bază necesare soluționării problemelor mediului său imediat;
- judece responsabilitățile individuale și colective;
- dezvolte instrumentele de analiză, reflecție și acțiune pentru a înțelege, preveni și corecta neajunsurile provocate mediului.

Într-o lume în care nepăsarea, lipsa de educație, dezinteresul sau răutatea reprezintă elemente curente ale vocabularului, este esențial să conștientizăm că, oricât de mică ar fi, contribuția noastră este esențială în schimbarea mediului înconjurător și că rolul nostru este unul major.

Programul Eco-Școală este și el un mod de realizare a obiectivelor educației relative la mediu. Cadre didactice și elevi din întreaga lume încearcă, prin mijloacele pe care le au la dispoziție, să-și aducă contribuția la soluționarea problemelor pe care le are mediul înconjurător.

prof. Sandor Traier

Desene realizate de elevi ai clasei a VI-a B

Ziua Verde

a prins rădăcini în grădina școlii

Trăim într-o lume care devine pe zi ce trece tot mai dinamică. Uităm de unde venim și nu realizăm încotro ne îndreptăm. Ținem doar pasul grăbit, alert... O clipă doar dacă ne-am opri să deschidem ochii și să vedem în jurul nostru cum dispar copacii, cum iarba care nu demult o călcam s-a transformat în asfalt, cum spațiul verde e încadrat de betoane și presărat de gunoaie, să tragem aer în piept... și să încercăm să schimbăm ceva pentru a ne putea bucura sufletul de fiecare clipă petrecută în sânul naturii.

Ziua Verde simbolizează respectul față de natură, ea cere implicare, dinamism și dăruire, muncă de echipă. Începând din acest an data de 29 octombrie a devenit oficial Ziua Verde a Școlilor ECO din România. Drept urmare elevii din comitetul Eco al școlii coordonați de prof. Șchiop Felicia, au pus mâna pe hârleț, s-au dotat cu găleți cu apă și-au plantat copaci în curtea școlii.

prof. Felicia Șchiop

Ziua Mondială a Apei

(22 martie)

Tema *Zilei Mondiale a Apei* din acest an a fost: „*Apă pentru orașe. Răspunsuri la provocările urbane*” și face referire la managementul apei în zonele urbane care înseamnă, pe de o parte, asigurarea infrastructurii de apă potabilă, respectiv apă uzată, iar, pe de altă parte, controlul poluării și prevenirea inundațiilor, printr-o bună colaborare între specialiști și autoritățile locale.

De aceea, de Ziua Mondială a Apei, elevii clasei XII D, din cadrul liceului LIT „Lucian Blaga”, Oradea, coordonați de profesoara Filip Otilia, au organizat o dezbatere și mai multe panouri tematice pe această temă, având ca scop sensibilizarea colegilor din școală cu privire la necesitatea implicării lor în activități care țin de tot ceea ce este important pentru viață și pentru viitorul lor.

prof. Otilia Filip

„Mediul în care trăim”

Școala noastră, reprezentată de clasele IX B, X B și X C împreună cu diriginții, prof. Maghiar Nicoleta, Avram Cayetana și Cioara Elena Ancuța, participă la un Proiect Național în parteneriat cu Liceul Teoretic „Jean Louis Calderon” din Timișoara, intitulat „Mediul în care trăim”.

În cadrul acestui proiect, care se desfășoară pe 2 ani, sunt organizate diferite activități legate de problemele mediului înconjurător.

Astfel, cu ocazia **Zilei Internaționale a Drepturilor Omului** care se sărbătorește în data de 10 decembrie, elevii celor trei clase implicate în acest proiect, au organizat un **concurs** care s-a intitulat: **„Dreptul de a trăi într-un mediu curat și sănătos”**.

Pentru protecția mediului au fost organizate până în prezent 3 Conferințe mondiale:

1. În 1972 la Stockholm a fost prima Conferință a O.N.U. pentru mediu
2. În 1992 Conferința de la Rio de Janeiro
3. În 2002 Conferința de la Johannesburg.

În cadrul Conferinței de la Rio de Janeiro, a fost adoptat cel mai important document: **DECLARAȚIA DE PRINCIPII** numită și **CARTA PĂMÂNTULUI**.

Aici sunt enunțate principiile după care omul trebuie să se conducă în relațiile interumane și în cele dintre om și natură.

Carta Pământului conține drepturile și obligațiile fundamentale ale statelor și cetățenilor în domeniul mediului, enunțate în 16 principii grupate în 4 capitole:

- I. Respect și protecție a comunității vieții
- II. Integritate Ecologică
- III. Justiție socială și economică
- IV. Democrație, nonviolență și pace

În cadrul concursului, cele 4 echipe participante formate din elevii: Bota Andrada; Hazaparu Vivien, Săcădat Alina (10B); Chebeleu Luana, Tau Ioana, Vasarhely Oana Stanciu Raluca (10C); Tau Melania,

Nyika Cosmin (9B) și Toma Iulian (9A) au făcut prezentări power point pentru a face cunoscute aceste obligații ale omului față de mediul în care trăiește.

În urma prezentărilor făcute participanții la activitate au conștientizat faptul că este importantă păstrarea calității mediului, pentru că de aceasta depinde calitatea vieții noastre.

Concluzia acțiunii organizate a fost că pentru a beneficia de **„Dreptul de a trăi într-un mediu curat și sănătos”**, avem obligația de a proteja natura și de a crea condițiile pentru a păstra mediul curat și sănătos.

prof. Cioara Elena Ancuța
prof. Avram Cayetana

LUNA PĂDURII

Cine-i harnic și muncește, cu goruni reîmpădurește!

Cu ocazia Lunii Pădurii, la inițiativa Direcției Silvice Bihor, un grup de elevi ai claselor a VIII-a B, a IX-a A, a IX-a B, coordonați de profesoarele Șchiop Felicia, Iova Delia și Maghiar Nicoleta, au participat la o activitate de plantare de goruni în pădurea din Hidișel, mai precis parcela 68 E din Poiana Vânătorilor. La orele dimineții pădurea s-a umplut de „furnicuțe” înarmate cu sape și hârlețe. Activitatea de plantare s-a desfășurat în voie bună.

Anul 2011 este declarat de către ONU Anul Internațional al Pădurilor. Lumea trebuie să admită importanța sănătății pădurilor pentru viața noastră pe Pământ - pentru oameni și pentru biodiversitate.

Să încercăm deci, prin toate căile ce ne stau în putință să fim un sprijin pentru Planetă și un real ajutor pentru autoritățile în măsură de a proteja mediul înconjurător, un exemplu elocvent pentru copiii și pentru semenii noștri!

La cât mai multe plantări împreună!

prof. Delia Iova

Let's do it Romania

Sub genericul “Să facem curățenie generală” pe data de 25 octombrie 2010 “micii voluntari” din clasele a II-a A și a III-a B însoțiți de învățătoarele Hora Florica și Chereși Daniela, voluntari de la Brico Store și părinți au participat la o acțiune de ecologizare a pădurii Hidișel.

Dincolo de colectarea unei cantități importante de deșeuri, activitatea s-a constituit într-un util exercițiu de educație civică, dar și într-un exemplu de urmat pentru toți cetățenii, pentru păstrarea unui mediu cât mai curat.

prof. Daniela Chereși

Curatenie de primavara, în așteptarea sarbatorilor pascale

Ca în fiecare an, elevii claselor a IV-a B și a III-a B au făcut curățenie în curtea, gradina și împrejurimile școlii. Echipați cu mănuși și saci de gunoi, sub atenta îndrumare și supraveghere a inv. Merce Adina și Cartîș Anca, aceștia au adunat toate gunoaiile lăsate în urmă de elevi neatenți sau oameni neglijenți.

prof. Adina Merce

BIODIVERSITATEA O PROBLEMĂ INTERNAȚIONALĂ

Natura care este un bun al tuturor și din care facem parte, trebuie cunoscută și ocrotită. Este cunoscut faptul că România este o țară cu o diversitate biologică ridicată, exprimată atât la nivel de ecosisteme, cât și la nivel de specii. Teritoriul României cuprinde numeroase arii naturale protejate, de interes geologic, paleontologic, botanic, speologic sau faunistic.

La începutul existenței sale omul era un partener înțelept al naturii, luând din ea numai ceea ce i se oferea și în cantități strict necesare. Trecând de la vânat, pescuit și cules la cultivarea pământului și apoi la civilizația industrială, omul și-a schimbat modul de viață și din păcate și-a însușit anumite concepții eronate despre natură conform căreia omul este stăpânul naturii, deci poate și are dreptul să exploateze natura după bunul lui plac sau că natura este un fel de sac fără fund și că numărul mare de specii existente în natură înlătură primejdia depopulării globului.

În aceste zile asistăm practic la dispariția unor importante arii naturale protejate (sau cel puțin degradarea lor ireversibilă). O arie naturală protejată prin lege nu poate fi protejată cu adevărat fără implicarea celor care locuiesc în zona ei și a celor care iau decizii referitoare la aceasta.

Cauzele pierderii biodiversității:

- defrișarea masivă a pădurilor
- vânătoarea și pescuitul excesiv
- extinderea deșerturilor
- poluarea aerului, apei, solului
- supraexploatarea speciilor
- intensificarea agriculturii
- răspândirea speciilor invadatoare mutante
- catastrofe ecologice, turism necontrolat

Soluții pentru diminuarea pierderii biodiversității:

- reducerea efectelor activității umane asupra ecosistemelor naturale
- conștientizarea importanței biodiversității
- practicarea unei agriculturi în armonie cu natura
- limitarea exploatării speciilor pentru consumul uman sau pentru alte trebuințe
- împădurirea terenurilor erodate

Concluzii

Atitudinea omului față de Natură a depins și va depinde de gradul de cultură, de mijloacele tehnice de care dispune și de interesele economice imediate.

Nu este suficient să facem legi prin care să instituim protecția mediului înconjurător, aceste legi trebuie puse în aplicare, iar oamenii trebuie educați să le respecte.

Omul are o responsabilitate maximă față de natură, dar orice responsabilitate are valoare numai atunci când este însoțită de acțiuni conform cu principiile enunțate.

prof. Șchiop Felicia

Machete realizate de elevii claselor a V-a A, a VIII-a B, a X-a B și a IX-a D pentru concursul "Biodiversitatea - Să o cunoaștem și să o protejăm!"

O viață fără riscuri

Cu ocazia Zilei Internaționale fără Fumat care este marcată în calendarul activităților educative în a treia zi de joi a lunii noiembrie a fiecărui an, elevii claselor a VII-a A și B coordonați de prof. Șchiop Felicia au realizat o activitate cu tema „O viață fără riscuri” dorind să-și informeze și să-și conștientizeze colegii privind riscurile fumatului la o vârstă timpurie, să identifice cauzele ce determină consumul de tutun și să elaboreze strategii de renunțare la fumat.

Fumatul este considerat dușmanul numărul unu al sănătății. Experiențele și cercetările din ultimele decenii probează cu certitudine acțiunea cancerigenă a fumatului atât a celui „direct” când fumul de țigară este inhalat de fumătorii activi cât și celui „indirect” inhalat de fumătorii pasivi.

Elevii Datcu Andreea, Butuc Laura, Man Gabriel, Gherdan Amelia, Voiț Patricia din clasa a VIIa A au prezentat informații despre:

- istoricul tutunului și componentele fumului de țigară
- fumatul pasiv
- Spune nu fumatului”
- ABC-ul efectelor fumatului

Elevii Pleș Vasile, Sturz Mădălin din clasa a VII-a B ne-au adus la cunoștință informații despre:

- Ce ar trebui să înțeleagă tinerii
- Cine poate veni în sprijinul lor
- Realități privind fumatul și etapele renunțării la fumat.

prof. Felicia Șchiop

Epigrame

1. - Omule, ascultă-mi sfatul:
Nu e bun deloc fumatul!
Sănătatea-ți subrezește
Și sfârșitul ți-l grăbește.
- Doctore, te ții de glume!
Să mă sperii vrei anume?
Cum să cred că o țigară
Să ucidă e în stare...
- Este drept că numai una,
Nu! Dar tot fumând întruna
Câteva pe zi, te sapă
Și curând ajungi în groapă.
2. Sunt fumător împătimit
Și vedeți că n-am murit?
I-a răspuns o farmacistă :
-Nu te necăji, insistă!

3. Cu o mână relaxată
Vin alene dinspre gară:
Un bunic cu înghețată
Și-un nepot cu o ... țigară.

Pleș Vasile
Sturz Mădălin
cls. a VII-a B

Știați că ...?

Cel mai vechi copac în viață

Datează încă de la finalul ultimei glaciațiuni, și are o vechime de-a dreptul incredibilă, 9.550 de ani. Este vorba de un molid descoperit în Suedia în urmă cu numai un an.

Copacul a fost identificat într-un grup compact de pădure în Munții Fulu din provincia Dalarna. Specialiștii au găsit în acest loc un număr de patru generații de molizi datați cu vârste matusalemice. Au fost, astfel, catalogați arbori cu vârste de 375, 5660, 9000 și 9550 de ani. Vârsta acestora a fost stabilită cu ajutorul clasice de datare cu Carbon 14 de către un laborator din Miami, Statele Unite.

Până la această descoperire, în cercurile științifice se credea că cei mai bătrani arbori sunt pinii din America de Nord, datorită faptului că în cadrul acestei specii s-au găsit exemplare de pini cu vârste cuprinse între 4000 și 5000 de ani.

Trebuie menționat că din venerabilul copac, doar rădăcina acestuia are vârsta de 9550 de ani, din ea crescând sute de generații succesive de molizi. Specialiștii sugerează că vârsta molidului reprezintă maximul pe care îl poate atinge un copac din nordul Europei, zona fiind acoperită de o imensă pătură de gheață în perioada ultimei ere glaciare.

Sursa:

Ionuț Popescu, Topuri geografice,

Copacul vieții din Bahrein

Copacul Vieții se află la doi kilometri de Jebel Al Dukhan (Muntele de Fum) - punctul cel mai înalt al țării - și crește pe un deal nisipos înalt de 25 de metri. Misterul supraviețuirii acestui organism în condiții atât de vitrege este deja legendar în rândul locuitorilor Bahrain-ului, atrăgând curioși din toate colțurile lumii.

Minunea naturală veche de patru secole i-a uimit și pe oamenii de știință vreme de mulți ani și, deși au fost emise câteva posibile teorii care să explice fenomenul, acesta rămâne enigmatic. Unii au argumentat că pomul și-ar întinde rădăcinile foarte adânc și pe o suprafață foarte mare sub pământ, ajungând la surse de apă neștiute, însă nimeni nu a dovedit acest fapt.

Firește, localnicii au propriile explicații pentru Copacul Vieții, explicații care nu țin de știință. Mulți dintre ei cred că arborele marchează locul Grădinii Edenului, în timp ce beduinii sunt convinși că acesta a fost binecuvântat de Enki, zeul sumerian al apei. Este uimitor cum Sharajat-al-Hayat, așa cum îl numesc arabii, a crescut continuu vreme de 400 de ani.

Sursa: www.descopera.ro

Ioana Filip, cls. I A, înv. Ioan Lațcău

Curiozități

Lacul Ursu - Sovata

 Lacul Ursu de lângă **Sovata** este un lac sărat, unic în lume, pentru că la suprafață apa sa, adusă de trei pâraie, are o concentrație de sare mai redusă, iar spre fund ea devine din ce în ce mai sărată. Concentrațiile de sare determină și temperaturi diverse: 20°C la suprafață, 40°C la un metru adâncime și 60°C la un metru și jumătate adâncime. Aici a existat cu milioane de ani în urmă laguna unei mări. Din această lagună n-au mai rămas decât straturile de sare rezultate în urma evaporării apei. Acestea au fost apoi acoperite de lava unor vulcani astăzi în întregime stinși. Apa râurilor adunată în dolinele vulcanice, a dat naștere mai târziu la câteva lacuri. Unul dintre ele este Lacul Ursu cu o suprafață de 45.000 m.

 Pițigoiul cu cap negru (*Parus atricapillus*) are în cântecul său obișnuit 17 tonalități diferite. De menționat că fiecare tonalitate are semnificația sa particulară.

 Lacul fără fund se află în partea estică a parcului băilor de la **Ocna Sibiului**. Aici a fost o ocna de sare al cărei tavan s-a prăbușit, adâncimea lui fiind de 34,5 m. La suprafață are o pânză de apă dulce. Vara până la 2 m adâncime, temperatura apei ajunge la 20-40°C, iar de la 2 m în jos scade treptat, ceea ce constituie un fenomen

 Păstrăvul, deține trei recorduri:

- 1) Înoată cel mai repede, 31 km/h.
- 2) Recordul saltului din apă (60 cm).
- 3) Femela depune cele mai multe ouă.

 Pasărea care scoate cele mai puternice sunete este **pasărea clopot** din pădurile Braziliei. Când arșița devine insuportabilă și toate viețuitoarele amuțesc, aceasta pasăre, de

 Cea mai mare floare o are **Rafalezia Arnoldi**, care crește în pădurile tropicale din sud-estul Asiei pe insulele Filipine. Floarea ei are 3m circumferință și cântărește 10kg. Un boboc de floare e de 2-3 ori mai mare decât o căpățină de

 Gavia (*Plongeon imbrin*) și **rața** (*Harelda hyemalis*) plonjează uneori până la adâncimi de.. 70 m.

 Cea mai calduroasă țară din lume este **Guyana** din nordul Americii de Sud; deoarece 77% din suprafața ei este acoperită de păduri, acestea acoperind 50,7% din suprafața ei.

 Odată cu dispariția **albinelor** ar înceta să mai existe și peste 100.000 de specii de vegetale a căror polenizare are loc prin intervenția harnicelor insecte.

 Din primăvară până în toamnă un **fag** bătrân consumă 9.000 l de apă, iar un mestecăn circa 7.000 l apă. Este de reținut că numai 2% din cantitate este utilizată pentru consumul plantei,

Fiecare pui are mama lui

Sunt un copil fericit. Mă bucur de dragostea străbunicilor, bunicilor și părinților. Bunicii din partea tatălui locuiesc la țară și când mă duc la ei văd multe lucruri interesante.

De exemplu pe o pășune am văzut o turmă de oi însoțite de puii lor, miei. Părinții mi-au explicat că fiecare miel își recunoaște mama după mirosul specific.

Când am ajuns la bunici în curte am avut o altă surpriză. Erau patru pisici una mai frumoasă ca alta. Două dintre ele aveau câte un pui pe care-l alintau așa cum ele știu. Am observat că nici puișorii nu dau greș când le este foame și au poftă să bea lăptic de la mama lor.

Am citit dintr-o carte că animalele care își hrănesc puii cu lapte se numesc mamifere. Cartea avea imagini cu mămicile și puii lor: vacă - vițel, iapă - mânz, scroafă - purcei, cățea - cățeluș, iepuroaică - iepuraș, dar și bebeluși care sug de la mama lor. În lumea asta pentru copii nu-i mai scumpă și dragă ființă decât mama. Deci fiecare pui are mama lui.

Șchiop Adrian, cls a II-a înv. Hora Florica

Fiecare pui are mama lui

Fiecare pui,
Are mama lui.
Că-i mic, că-i mare,
Că-i slab, că-i tare.

Fiecare pui,
Are mama lui.
Mama-i răbdătoare
Și cu credință mare.

Fiecare pui,
Are mama lui.
Mama-l iubește
Și-l ocrotește.

Fiecare pui,
Are mama lui.
Nu există pui,
Să n-aibă mama lui.

**Gurbai Bogdan, cls a II-a A
înv. Hora Florica**

Primăvara

Primăvara ghiociei,
Zambile, narcise și brebeneii,
Ies afară dintr-o dată,
Ies la viață!

Și când pomii înfloresc,
Albinele în grabă mare
Zboară din floare în floare
Și nîcicînd nu ostenesc.

Gîndăcei și furnicuțe
Și mai mari și mai micuțe,
Stoluri mii de păsări călătoare
Profită de căldură și de soare.

Vînt șăgalnic lin adie.
El aduce în câmpie
Miei zglobii și jucăuși
Și copii pe pozne puși.

Totul este ca-ntr-un vis
Care apare și dispare,
Lăsându-ne s-o așteptăm
Și întrebându-ne: când va mai veni oare?

**Kovacs Brigitta, cls a IV-a B
înv. Adina Merce**

Fiecare pui are mama lui

Într-o zi de primăvară coaja oului s-a crăpat.

A apărut un căpușor drăgălaș, imediat codița în formă de furculiță. Mama lui l-a acoperit cu aripa ca să-i facă căldură. Era fericită de puiul ei. Apoi s-a gîndit că puiului îi va fi foame. S-a hotărât să plece, să caute hrană. În fiecare zi făcea același lucru. Puiul creștea pe zi ce trecea. El își urmărea mama în fiecare zi cum își lua zborul. Asta până într-o zi, când motanul s-a urcat în cuib, iar puiul de frică a încercat să zboare. Puiul dînd să cadă și-a adus aminte cum își întindea aripile mama lui și a încercat și el. A reușit. Știa să zboare! Mama a venit la cuib și nu l-a găsit. Plecă să-l caute îngrijorată. Îl căută toată după masa. Se întoarse la cuib supărată că nu l-a găsit. Puiu era în cuib. Începu să-i povestească ce i s-a întîmplat. Acum zburau toată ziua împreună. Veni toamna. Mama văzu stolurile zburînd spre țările calde. Îi povesti fiului că într-o zi vor pleca și ei.

Afară se făcu frig. Se alăturară și ei ultimului stol de rîndunele. Au plecat spre țările calde. Eu am să-i aștept și la primăvară.

Andreea Brad, cls. a II-a A înv. Hora Florica

Plânsetul naturii

Aud cum plânge firul ierbii
Și fluturii pe înserat,
Căci omul azi, cu nepăsare,
Distruge tot ce-a fost lăsat.

Plâng florile de pe câmpie
Și păsărelele în zbor,
Plâng pomii arși de prin pădure
Și dulcea apă din izvor.

Ascultă tu, copile dragă,
Te rog ascultă glasul lor
Și nu lăsa planeta vagă
Să geamă de dureri și dor!

Respectă tot ce-a fost
Spre bucuria tuturor
Și apa și câmpia verde
Și aerul îmbietor!

Marozsan Adrian, Molnar Cristian
cls. a IX-a D

Primăvara a început

Era începutul primăverii.
Înfloriră toți merii,
Copacii încep a-nmuguri
Sub soarele ce răsări.

Pe câmpia înverzită
Cu roua dimineții umezită
Gălbenelele-și fac loc
Fluturii intră-n a lor joc.

Păsărelele se trezesc
De dimineață -și vorbesc,
Vesele încep să cânte,
Un arici stă să le-asculte.
Ar ieși și el pe-afară
Dar se teme că-n tufiș,
Vulpe-l vede pe furiș.

Înflorește natura toată
Sub soarele ce-i dă viață
Din drumul lor obositor
Păsări se -ntorc în zbor.

Săutiș Florina, cls. a IX-a D

Oameni de zăpadă din flacoane de lapte
cls. a II-a B, prof. Sandor Traier

Natura

Natura-i aerul și câmpul,
Natura-i cerul și pământul,
Natura este un lucru sacru
Iar de noi trebuie protejată.

În fața ta, dragă Natură,
Ne cerem azi iertare,
Căci tu ești sănătatea noastră
Și ești tot ce ne dorim.

Lume, ascultați-ne glasul,
Lume, puteți opri dezastrul!
Lăsați natura să trăiască,
Căci mâine poate e târziu!

Petruț Cosmin, cls. a VI-a A

Natura

Când soarele răsare,
Lipsit de poluare,
Se-nalță pe cerul infinit
Iubirea-aprinsă cu-n chibrit
De natura noastră falnică,
Dar de poluarea strașnică
Lumina Domnului nu se mai vede
Peste-a tuturor livezi.

Florile s-au ofilit,
Iar copacii n-au clintit.
Nici o creangă nici nimic,
Dar de ce să umplu file
Cu cuvinte inutile.
Când vă pot spune așa
Poate că veți asculta,
Sau măcar veți aminti
Ce v-am spus eu într-o zi:
Natura nu o mai poluați
Că voi vă protejați.

Butuc Laura, clasa a VII-a A
prof. Ardelean Anda

Protejați natura

Natura noi o iubim,
Căci fără ea nu putem să trăim.
Să o vedem frumoasă ne dorim
Și de acum mă gândesc mereu
Cum e fără ea, cum ne-ar fi de greu.
Deci eu zic așa:
Protejați natura
Că s-o distrugem e ușor
Dar de ea ne va fi dor
Când în lume voi vedea
Doar pustiu în urma mea.

Și oxigenul ar dispărea
Și n-am mai putea respira.
Natura s-ar surpa
Și fericirea s-ar spulbera,
Iar când mă voi uita înapoi
După natura mea cu flori
Nu voi vedea doar pustiu și ceață
Ci o lume plină de verdeață.

Dacă ați înțeles ce am vrut să vă spun
Sper că veți lua măsuri chiar acum!
Și vă spun vouă:
Doar atât îmi doresc
Natura să o ocrotesc!

Venter Larisa, clasa a VII-a A
prof. Ardelean Anda

Bucuria muncii împlinite

Sărbătorile sunt un prilej de bucurie atât pentru copii cât și pentru părinți. Am împărtășit această bucurie copii, părinți și învățător cu ocazia sărbătorilor de Crăciun când împreună am confecționat podoabe pentru brad din peturi și materiale reciclabile.

Tot din materiale reciclabile am confecționat măștișoare și felicitări de 8 Martie pe care le-am oferit femeilor în Parcul Magnoliei.

Colectăm maculatură - salvăm un copac!

In perioada 1-31 martie 2011 s-a desfășurat în școala noastră o amplă acțiune de colectare a hârtiei. Acțiunea a fost concepută ca un concurs între elevii claselor primare și ai celor de gimnaziu. Hărnicia micilor ecologiști a făcut ca la sfârșitul acțiunii să contabilizăm peste 1500 kg de maculatură. Felicitări claselor câștigătoare, dar și tuturor acelor care s-au implicat în acțiunea noastră!

Comitetul ECO

Iată-i și pe cei mai harnici!

Ciclul primar

Premiul	Clasa	Cantitatea
I	a IV-a C	72 kg
II	I B	67 kg
III	a II-a C	37 kg
Mențiune		
	a III-a D	36 kg
	a II-a A	35,5 kg
	a III-a A	25 kg

Ciclul gimnazial

Premiul	Clasa	Cantitatea
I	a VII-a B	160 kg
II	a VIII-a B	151 kg
III	a VIII-a A	144 kg
Mențiune		
	a VI-a A	120,6 kg
	a V-a A	64 kg

Natura, parte din noi

De-a lungul existenței sale, omul a trecut în relația sa cu natura prin mai multe ipostaze: a descoperit-o, a trăit în comuniune cu ea și, în cadrul ultimelor generații, a distrus-o în tentativa de a-și face existența cât mai modernă, mai puțin solicitantă. Acum, când multe specii își întâlnesc apusul, trebuie să conștientizăm, dar mai ales să conștientizăm tinerele generații de impactul pe care aceste ravagii le are asupra propriei noastre existențe. Trebuie să reînviăm generația de mâine ce înseamnă a iubi și a ocroti natura, ca ea să ne poată oferi aceleași lucruri.

Este îndeosebi de datoria noastră, a dascălilor, să învățăm copiii să redescopere natura, să-i aprecieze farmecul misterios. Pentru a atinge acest scop organizăm excursii, expoziții de desene închinare naturii, acțiuni de igienizare și participăm la simpozioane pe teme dedicate naturii:

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN „**BIODIVERSITATEA ȘI SUPRAVIEȚUIREA TERREI**”, organizat de Școala cu clasele I – VIII „Avram Iancu”, Oradea, în perioada 10-20 iunie 2010, la care elevele Săcădat Alina și Moga Sandra au obținut Premiul I.

SIMPOZIONUL NAȚIONAL „**SĂ OCROTIM PĂDUREA!**”, organizat de Liceul Teoretic “Nicolae Jiga”, Tinca, în 15 martie 2011, unde au fost prezentate mai multe lucrări științifice, după cum urmează:

Ecosistemul pădurii de molid – Bențan Marius, Mureșan Iulian

Păduri de molid – Moț Denisa, Ungur Sonia

Păduri de foioase – Bota Andrada, Hazaparu Vivien

Păduri de conifere – Petrica Roxana, Săcădat Alina

Pădurea tropicală – Fazecaș George, Moisi Vlad

prof. Nicoleta Maghiar

CONCURSUL „CEA MAI CURATĂ CLASĂ” și-a desemnat câștigătorii:

CICLUL	LOCUL	CLASA	PUNCTAJUL
PRIMAR	I	a II-a A	80 puncte
	II	I B	79 puncte
	II	a II-a B	79 puncte
	II	a III-a D	79 puncte
	III	I A	77 puncte
	III	a III-a B	77 puncte
	III	a IV-a C	77 puncte
GIMNAZIAL	I	a V-a A	59 puncte
	II	a VIII-a A	29 puncte
	III	a V-a B	28 puncte
LICEAL	I	a IX-a B	167 puncte
	II	a X-a B	156 puncte
	III	a IX-a A	154 puncte

Comitetul ECO

Sfaturi ECO

Urmați-le!

Pe lângă flori plantați și arbori care să păstreze umiditatea și răcoarea! Veți evita evaporarea și risipa de apă!

Păstrează școala curată!
Coșurile de gunoi așteaptă să le folosești!

Șervețelele și hârtia se dau uneori și gratuit.
Nu le risipiți!
Fiți rezonabili și copacii vă vor "mulțumi"!

Nu scrijeli copacii și nu inscripționa pereții!
Lasă timpul să-ți scrie numele acolo unde faptele tale merită!

Nu lăsa preocupărilor pentru mediu să ia vacanță!
Noi, oamenii, suntem parte integrantă a naturii și trebuie să trăim tot timpul alături de ea!

Vrei o vacanță plăcută?
Oferă-te voluntar la o activitate de conservare a mediului!

Nu arunca detergenți sau substanțe chimice în apă!
Fără apă, viața nu este posibilă!

Fă curat în jurul tău!
Nu te simți excelent după ce faci baie? Așa se simte și mediul în care trăiești după ce-l ajuți să fie curat.

Nu fuma!
Fumatul dăunează și mediului nu numai plămânilor tăi.

Evenimente Ecologice Internaționale

02 Februarie	Ziua Mondială a Zonelor Umede
15 Martie - 15 Aprilie	Luna Pădurii
22 Martie	Ziua Mondială a Apei
23 Martie	Ziua Mondială a Meteorologiei
01 Aprilie	Ziua Păsărilor
17 Aprilie	Ziua Mondială a Sănătății
22 Aprilie	Ziua Pământului
24 Aprilie	Ziua Mondială a Protecției Animalelor de Laborator
10 Mai	Ziua Păsărilor și Arborilor
15 Mai	Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă
22 Mai	Ziua Internațională a Biodiversității
24 Mai	Ziua Europeană a Păsărilor
05 Iunie	Ziua Mondială a Mediului
08 Iunie	Ziua Mondială a Oceanelor
17 Iunie	Ziua Mondială pentru combaterea deșertificării și secetei
21 Iunie	Ziua Soarelui
29 Iunie	Ziua Dunării
11 Iulie	Ziua Mondială a Populației
09 August	Ziua Grădinilor Zoologice și a Parcurilor
16 Septembrie	Ziua Internațională pentru Protecția Stratului de Ozon
18 Septembrie	Ziua Mondială a Geologilor
16-22 Septembrie	Săptămâna Mobiliății Europene
22 Septembrie	Ziua Circulației fără Mașini
23 Septembrie	Ziua Mondială a Curățeniei
25 Septembrie	Ziua Internațională a Mediului Marin
26 Septembrie	Ziua Mondială a Munților Carpați
01 Octombrie	Ziua Mondială a Habitatului
04 Octombrie	Ziua Mondială a Animalelor
08 Octombrie	Ziua Mondială pentru Reducerea Dezastrelor Naturale
31 Octombrie	Ziua Internațională a Marii Negre
08 Noiembrie	Ziua Internațională a Zonelor Urbane
10 Decembrie	Ziua Mondială a Drepturilor Omului
14 Decembrie	Ziua Internațională de Protest Împotriva Reactoarelor Nucleare

Partenerii noștri:

Inspectoratul Școlar al Județului Bihor,
Agenția pentru Protecția Mediului Bihor,
ECOTOP Ordea,
Direcția Silvică Bihor,
Liceul Teoretic "Louis Calderon" Timișoara,
Grădinițele nr. 20 și nr. 35 Oradea.

Publicație editată de

Liceul Teoretic "Lucian Blaga" Oradea

Aleea Posada, nr. 1, cod poștal 410364, Bihor

Telefon/Fax: 0259/267558, e-mail: lblaga@rdslink.ro

Redactor-șef: prof. Sandor Traier

Colaboratori: prof. Felicia Șchiop, prof. Otilia Filip, prof. Nicoleta Maghiar, prof. Avram Cayetana, prof. Ancuța Cioară, prof. Delia Iova, înv. Florica Hora, înv. Adina Merce, înv. Fekete Eva, înv. Ambruș Rozalia.

Elevi: Novac Andrei X C, Martinaș Francisca IX C, Șchiop Adrian II A, Petruț Cosmin VI A, Săutiut Florina IX D, Marozsan Adrian IX D, Molnar Cristian IX D, Moș Rareș IV A.

Editare și tehnoredactare: prof. Sandor Traier